

MAP Karlovarsko II (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008557)

Pracovní skupina č. 3 „Rovné příležitosti“ – rozšířené jednání

Místo konání: online videokonference

Datum: 30. 3. 2021

Přítomní: dle evidence účastníků

Obsah:

1. Vize nového vedení Karlovarského kraje v oblasti vzdělávání.
2. Přenos poznatků a potřeb od místních aktérů směrem ke Karlovarskému kraji.
3. Diskuze a debata o potřebách a směřování školství v našem kraji.

Jednalo se o rozšířené jednání pracovní skupiny, kterého se jako host zúčastnil Mgr. Jindřich Čermák, radní Karlovarského kraje pro oblast vzdělávání, školství a mládeže.

Na úvod byli účastníci seznámeni s technickými záležitostmi videokonference, byla sdělena témata dnešní diskuze a ze strany manažerky projektu bylo zdůrazněno, že diskutovaná témata je potřeba nahlížet z různých úhlů pohledu, neboť zkušenosti a potřeby mohou být jiné, když se k jedné otázce vyjadřuje ředitel školy, učitel, rodič, zřizovatel atd.

V úvodní slovo měl radní Mgr. Čermák. Sdělil, že nepředpokládá velké změny v oblasti oborové struktury, změny tohoto charakteru by měly projít nejdříve diskuzí. Mezi největší **investiční priority** kraje patří keramická škola, dílny v Živnostenské škole v Sokolově a investice v ISTE Cheb. Mezi **konceptční priority** kraje v oblasti vzdělávání patří Krajský akční plán a spolupráce s odborníky zvenku, katalog činností (tj. činnosti, které je kraj schopen zajistit pro střední školy, aby byla snížena administrativní zátěž škol), dále pak aktualizace dotačních titulů kraje v oblasti školství (např. v tématech celoživotního vzdělávání, neformálního vzdělávání a uměleckého vzdělávání). Rovněž je to určitá snaha o možnosti univerzitního studia v kraji, jedná se o spolupráci se ZČU v Plzni, aby byla v kraji možnost doplnit si vzdělání také pro učitele druhého stupně ZŠ, nejen pro učitele prvního stupně ZŠ. Dalším tématem je zvyšování kvality vzdělávání, kdy hovořil o předčasných odchodech žáků ze vzdělávání, jedná se o zásadní problém Karlovarského a Ústeckého kraje a je zde nutná spolupráce se sociálními službami a další činnosti, např. stipendijní programy. Další z priorit je rovněž modernizace školského portálu a propojování ředitelů základních a středních škol.

Delší část jednání byla věnována diskuzi. Mgr. Čermákovi byly dopředu zaslány otázky, které jsme obdrželi při registraci účastníky. Tyto otázky vymezily okruhy moderované diskuze.

Jedním z bodů diskuze byl **odliv žáků ze základních škol na víceletá gymnázia**, kdy odliv žáků není rovnoměrný, je dán dopravní dostupností, blízkostí a kapacitami gymnázií. Krajská koncepce uvádí jako jeden z nevyřešených problémů víceletá gymnázia: „Nevyřešeným problémem, který výrazně ovlivňuje kvalitu vzdělávání, zůstává odchod žáků do různých výběrových škol a neoptimální je zejména přetrvávající vysoký podíl žáků, kteří pokračují v plnění povinné školní docházky v 8 a 6letých gymnáziích. Ani přes opatření cílená ke snížení počtu tříd, do nichž budou žáci přijímáni (aby se podíl počtu žáků odcházejících do víceletých

gymnázií snížil na 5 – 10 %), tak jak deklaroval DZ ČR, nebylo potřebného stavu dosaženo.“ Dle Mgr. Čermáka se jedná o složitou otázku, při rušení jakékoliv školy je problémem reakce starostů. Jedním z řešení by mohlo být, že by gymnázia brala méně žáků do ročníku, bylo by to i za cenu zvýšeného příspěvku ze strany kraje. Je to zatím návrh. Případně by jednou z cest mohlo být spojení gymnázia a ZŠ v menších obcích a přechod na zřizovatele obec místo kraje. Úplné rušení některých gymnázií nyní není v plánu. Problém s víceletými gymnázií se týká spíše okresů K. Vary a Cheb, v okrese Sokolov již došlo ke změně osmiletého gymnázia v Chodově na čtyřleté a sloučení s gymnáziem v Sokolově pod jedno ředitelství. Konkrétní plán v tuto chvíli vedení kraje nemá, je potřeba zvážit politický pohled a také dopravní dostupnost.

Další debata se týkala **dalších typů škol, které kraj zřizuje**: speciální školy a umělecké školy (ZUŠ Bečov nad Teplou jako jediná krajská ZUŠ). Diskuze se týkala investic v rámci speciálních škol, problematice distanční výuky v ZUŠ, podpory kraje v oblasti soutěží a organizační pomoci, obecným problémem je rovněž financování ZUŠ.

Diskuze se týkala rovněž **středních škol**. To je rovněž jedno z témat, kde velkou roli hraje úhel pohledu, bude se lišit názor ředitelů škol například přímo z Karlových Varů a aktérů z vnitřních periferií (Toužimsko, Tepelsko). Mgr. Čermák hovořil o otázce dopravní dostupnosti škol z vnitřních periferií, zde hraje roli také sociální rozměr, který je v číselných ukazatelích vidět na předčasných odchodech zve vzdělávání. Tento problém je nutno řešit ve spolupráci s radními pro sociální věci a pro dopravu. Jedná se o obtížný úkol. V rámci diskuze bylo upozorněno ze strany místních aktérů na skutečnost, že na Toužimsku chybí střední škola, která by byla prakticky zaměřená. Sociálně vyloučené lokality se nacházejí kolem tzv. jádrových obcí a s výjimkou Toužimi se z nich nedá hromadnou dopravou jinak dostat. Při studiu na SŠ v K. Varech a v Sokolově musí být žáci z těchto lokalit na internátech, což je problém pro sociálně znevýhodněné žáky, je zde ekonomická a sociální bariéra. Jako příklad byl uveden model v Kraslicích, kdy součástí ZŠ je i SŠ zřizovaná městem. V diskuzi zazněl rovněž námět na krajské stipendium pro rodiny s dětmi v hmotné nouzi na úhradu plateb spojených s pobytem na internátě. Rovněž bylo upozorněno na fakt, že nastavení sociálních dávek není vhodné a prakticky to odrazuje některé rodiny o toho něco dělat, protože je to pro ně ekonomicky nevýhodné.

Diskutovalo se také o letních táborech. Byly probírány otázky personálních kapacit, vedení tábora a jak jej zacílit, tak aby byl dostupný i pro sociálně znevýhodněné. MŠMT vypsal na začátku dubna výzvu na letní kempy: <https://www.msmt.cz/mladez/vyzva-letni-kempy-2021?source=rss>

Další část diskuze bylo o **jednotných přijímacích zkouškách a maturitách**. V letošním roce se ještě více rozevírají nůžky, neboť žáci se vzdělávají v odlišných podmínkách, a ještě větší roli hraje to, nakolik rodina dokáže zajistit přípravu na přijímací zkoušky. Nyní kraj nechal nastavení přijímacích zkoušek na jednotlivých školách, ale není definováno cut off score. V diskuzi byl zmíněn příklad z Děčína, kde se ředitelé středních škol domluvili, že není jsou podmínky nakolik odlišné, že přijímací zkoušky zrušili. Diskuze se týkala také skutečnosti, že přijímací zkoušky poskytují určitá data o výsledcích vzdělávání a nakolik mají tato data vypovídací schopnost.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

V neposlední řadě jsme se věnovali také problematice **odlivu vysokoškoláků z regionu**. Jedná se o dlouhodobý problém. Řešení je rovněž dlouhodobé, mí hezký kraj a naplnit potřeby mladých lidí. Diskuze se věnovala otázce bydlení pro mladé, náborového příspěvku a stipendijního programu.

Manažerka projektu informovala účastníky o platformě MŠMT ke specifickým opatření pro Karlovarský a Ústecký kraj v rámci Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. Zájemci o účast v této platformě se mohou přihlásit manažerce projektu, kontakty budou předány na MŠMT.

Zapsaly: Hendrichová, Turková